

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ

24 Φεβρουαρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, κ. Χρήστο Στυλιανίδη.

Θέμα: «Οργανόγραμμα και χρονοδιάγραμμα εργασιών του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας εν όψει της ερχόμενης αντιψυρικής περιόδου.»

Κύριε Υπουργέ,

Το Πρόγραμμα για το Περιβάλλον των Ηνωμένων Εθνών (UNEP) σε πρόσφατη ανακοίνωση επισημαίνει ότι ο αριθμός των μεγάλων δασικών πυρκαγιών παγκοσμίως αναμένεται να αυξηθεί ραγδαία μέσα στις επόμενες δεκαετίες εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής και οι κυβερνήσεις είναι ελλιπώς προετοιμασμένες για τους θανάτους και τις καταστροφές που τις συνοδεύουν. *“Μέχρι το τέλος του αιώνα, η πιθανότητα να συμβαίνουν σε έναν δεδομένο χρόνο πυρκαγιές παρόμοιες με εκείνες του Μαύρου Καλοκαιριού στην Αυστραλία (2019-2020) ή με τις μεγάλες φωτιές στην Αρκτική το 2020 είναι πιθανό να αυξηθεί 30% μέχρι το τέλος του 2050 και 50% μέχρι το τέλος του αιώνα”*, αναφέρεται.

Στη χώρα μας το περασμένο καλοκαίρι ζήσαμε μια πολύ σημαντική περιβαλλοντική καταστροφή κατά την οποία καταστράφηκαν πολλά οικοσυστήματα με οδυνηρές συνέπειες για τους ανθρώπους, τις τοπικές κοινωνίες και οικονομίες. Τότε κρίθηκε αναγκαίο από τον κ. Πρωθυπουργό να δημιουργηθεί το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Κατά τη διάρκεια αυτών των έξι μηνών που λειτουργεί το συγκεκριμένο Υπουργείο έλαβε χώρα ένα ισχυρό μετεωρολογικό φαινόμενο, η χιονόπτωση “Ελπίς” κατά την οποία αντικειμενικά το προαναφερόμενο Υπουργείο δεν παρουσίασε ευοίωνα δείγματα αποτελεσματικής αντιμετώπισης των έκτακτων καταστάσεων που καλείται να διαχειριστεί.

Παράλληλα, η υπερθέρμανση του πλανήτη έχει ως συνέπεια οικοσυστήματα ολόκληρα να μετατρέπονται σε πυριτιδαποθήκες. Οι δασικές πυρκαγιές λειτουργούν υποβοηθητικά στην κλιματική αλλαγή ανατροφοδοτώντας ένα φαύλο κύκλο με περισσότερες πυρκαγιές και συνεχώς αυξανόμενες θερμοκρασίες. Συντελούν καταστροφικά στην ύπαρξη της άγριας ζωής, των φυτών, των ζώων, των εντόμων, των μικροοργανισμών, των μυκήτων και όλων εκείνων των στοιχείων που συνθέτουν την έννοια της βιοποικιλότητας. Αυτές οι πύρινες καταστροφές κατά τους θερινούς μήνες οδηγούν κάποια απειλούμενα είδη εγγύτερα στα πρόθυρα της εξαφάνισης με συνέπεια μια απώλεια που αποτελεί την πλέον σημαντική συνθήκη για την ισορροπία ανθρώπων και οικοσυστημάτων.

Σημαντικό ρόλο για την επιτυχή αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών διαδραματίζει η πρόληψη ως έργο στο πεδίο. Άλλωστε η προαναφερόμενη έκθεση του Προγράμματος για το Περιβάλλον των Ηνωμένων Εθνών, στην οποία συμμετείχαν 50 ειδικοί επιστήμονες, καλεί τις κυβερνήσεις να επανεξετάσουν τις δαπάνες για την κατάσβεση των πυρκαγιών προτείνοντας τη διάθεση του 45% του προϋπολογισμού τους για την πρόληψη και την ετοιμότητα, το 34% για την διαχείριση των πυρκαγιών και το 20% για την ανάκαμψη. Στην ελλαδική πραγματικότητα η πρόληψη είναι εξαιρετικά σημαντική με πρωτεύουσα σημασία στη διαχείριση δασικών πυρκαγιών, καθώς το έντονο γεωμορφολογικό ανάγλυφο της χώρας σε συνδυασμό με τους ισχυρούς ανέμους που μπορεί να επικρατήσουν σε μια φλεγόμενη περιοχή, ορισμένες φορές δημιουργούν τις προϋποθέσεις για απενεργοποίηση των εναέριων και επίγειων μέσων κατάσβεσης. Φυσικά η πρόληψη επιτυγχάνεται με σταθερή και διαρκή εργασία που πραγματοποιείται καθ'όλη τη διάρκεια του έτους μέσα στα δασικά οικοσυστήματα με δημιουργία αντιπυρικών ζωνών, με καθαρισμό των δασών από εύφλεκτα υλικά και ανθρωπογενή απόβλητα, με δημιουργία ικανών και αναγκαίων δασικών διαδρομών επέμβασης και επιχειρησιακής ετοιμότητας, κ.ο.κ..

Το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας έχει οριστεί ως το πλέον αρμόδιο για τη διαχείριση των πυρκαγιών υπαίθρου, το οποίο σημαίνει αυξημένη πολιτική ευθύνη στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στη διαχείριση των κονδυλίων του ελληνικού προϋπολογισμού, τα οποία κατευθύνονται προς τους τομείς της πρόληψης και της καταστολής των πυρκαγιών. Το τμήμα της πρόληψης έως κάποιο έτος της δεκαετίας του '90 στην Ελλάδα ασκούσε η Δασική Υπηρεσία με μια μεγάλη διαδοχή ανθρωπογενών δραστηριοτήτων φιλικών προς το φυσικό περιβάλλον που λειτουργούσαν προληπτικά και προστατευτικά. Ουσιαστικά, το νεοελληνικό μοντέλο Δημόσιας Διοίκησης για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών και την προληπτική προστασία των Δασικών Οικοσυστημάτων που προέκυψε από την κατάργηση της Δασικής Υπηρεσίας κι έκτοτε απέτυχε.

Παραδείγματα από νεοσυσταθείσες δημόσιες υπηρεσίες με ανάλογο αντικείμενο εργασιών υπάρχουν σε σύγχρονα ευρωπαϊκά κράτη εκ των οποίων μπορούν να αντληθούν χρήσιμες πληροφορίες για το πως διοικούν κι επεμβαίνουν σε όμοια συμβάντα και οικοσυστήματα παρεμφερή με τα ελλαδικά. Μια νέα αυτοδύναμη υπηρεσία με επιστημονική και τεχνολογική επάρκεια, προσωπικό όλων των σχετιζόμενων ειδικοτήτων, με ερευνητικό πρόσημο και άμεσο έργο έχει δημιουργηθεί στην Πορτογαλία. Η δημιουργία ενός νέου οργανισμού το 2019 με όνομα εθνική επιτροπή ολοκληρωμένης διαχείρισης πυρκαγιών υπαίθρου [Comissão Nacional de Gestão Integrada de Fogos Rurais] οδήγησε σε εξαιρετικά σημαντική μείωση του αριθμού των πυρκαγιών και των καμένων εκτάσεων με ταχύτατο και αποτελεσματικό τρόπο. Η υπηρεσία αυτή δημιουργήθηκε έχοντας ως βάση συγκεκριμένο οργανόγραμμα προσωπικού και χρονοδιάγραμμα εργασιών. Από την άλλη μεριά η περίοδος των μνημονίων στην Ελλάδα άφησε ένα ανεξίτηλο αποτύπωμα σε κοινωνία και περιβάλλον που εκφράστηκε με την συρρίκνωση του δημόσιου τομέα και της παροχής υπηρεσιών του προς τους πολίτες. Ανάμεσα στις υπηρεσίες που

αποδυναμώθηκαν ή και ενδεχομένως ελαχιστοποιήθηκαν είναι αυτές της προστασίας του περιβάλλοντος και της πρόληψης φυσικών καταστροφών. Άλλωστε κοινωνικό κράτος είναι αυτό που θέλει και μπορεί να προστατεύσει τα δημόσια αγαθά του, όπως για παράδειγμα είναι τα Δάση με τα οικοσυστήματά τους στη χώρα που ζούμε.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- Ποιο ακριβώς είναι το οργανόγραμμα των υπηρεσιών του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας; Πόσοι είναι οι άνθρωποι που εργάζονται στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας σε ολόκληρη τη χώρα; Ποιες είναι οι επιστημονικές ειδικότητες που απαρτίζουν το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας; Πρόκειται για προσωπικό που έχει προσληφθεί πρόσφατα;
- Πόσο είναι το προσωπικό που έχει μεταταχθεί από άλλες υπηρεσίες του δημόσιου τομέα στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας; Ποιες είναι οι δημόσιες υπηρεσίες από τις οποίες έχει μεταταχθεί το προαναφερόμενο προσωπικό και σε τι ποσοστό αναλογούν στην τελική σύνθεση του οργανογράμματος;
- Ποιο είναι το συνολικό ποσό των οικονομικών πόρων που πρόκειται να αφιερώσετε στην ερχόμενη αντιπυρική περίοδο και τι ποσοστό εξ αυτών των οικονομικών πόρων αφορά στο τμήμα της πρόληψης των δασικών πυρκαγιών;
- Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα των εργασιών του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας στο πεδίο, δηλαδή στις εργασίες πρόληψης μέσα στα Δασικά Οικοσυστήματα ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανότητες εκδήλωσης και εξάπλωσης των πυρκαγιών υπαίθρου, εν όψει της ερχόμενης αντιπυρικής περιόδου;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου
Βουλευτής Α΄ Αθηνών, ΜέΡΑ25